

แผนการใช้ที่ดินตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ปี 2566

สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 (1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแผนการใช้ที่ดินตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้นำแนวคิดของ FAO และ UNEP มาปรับใช้ คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 และสถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณาภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่างๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหา ความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อม และอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี

กันยายน 2566

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญรูป	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน	1-1
1.2 หลักการและเหตุผล	1-1
1.3 วัตถุประสงค์	1-1
1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-2
1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล	1-2
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.4 สภาพภูมิอากาศ	2-2
2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-4
2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-7
บทที่ 3 สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-2
3.3 ทรัพยากรดิน	3-2
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)	
4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-5
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	
5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ	5-1
5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล	5-2
5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน	5-2

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	
6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	6-1
6.2 เขตการใช้ที่ดิน	6-2
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน	7-1
7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น	7-2
7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-3
เอกสารอ้างอิง	อ-1

สารบัญญรูป

รูปที่		หน้า
1-1	ขั้นตอนการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	1-3
2-1	ขอบเขตการปกครองตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	2-1
2-2	สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดปัตตานี	2-4
2-3	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	2-6
3-1	ทรัพยากรดิน ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	3-4
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	4-4
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	4-5
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	6-5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ทั้งนี้ กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดิน ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดินเพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดิน และที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ซึ่งมีเป้าหมายคือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัดบริหารจัดการทรัพยากรดิน และที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนาด้านต่างๆ ของตำบล

1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน

1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นและอยู่บนหลักการของรูปแบบเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.4.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

1.4.2 สถานที่ ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประกอบด้วย

1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน เขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีฯ

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล จำนวนประชากร ฯ

3) ด้านนโยบายและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบลหรือ องค์การบริหารส่วนตำบล ฯ

1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการด้านต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรในตำบล

1.5.3 ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล

1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน

1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น

1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะกรรมการของเขตฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน /สมบูรณ์ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาของตำบล เพื่อนำไปสู่การของงบประมาณที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสภาพของทรัพยากรของตำบล

2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัด กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขตและสามารถใช้ประกอบการของงบประมาณในพื้นที่อย่างมีหลักการและเป็นที่ยอมรับ

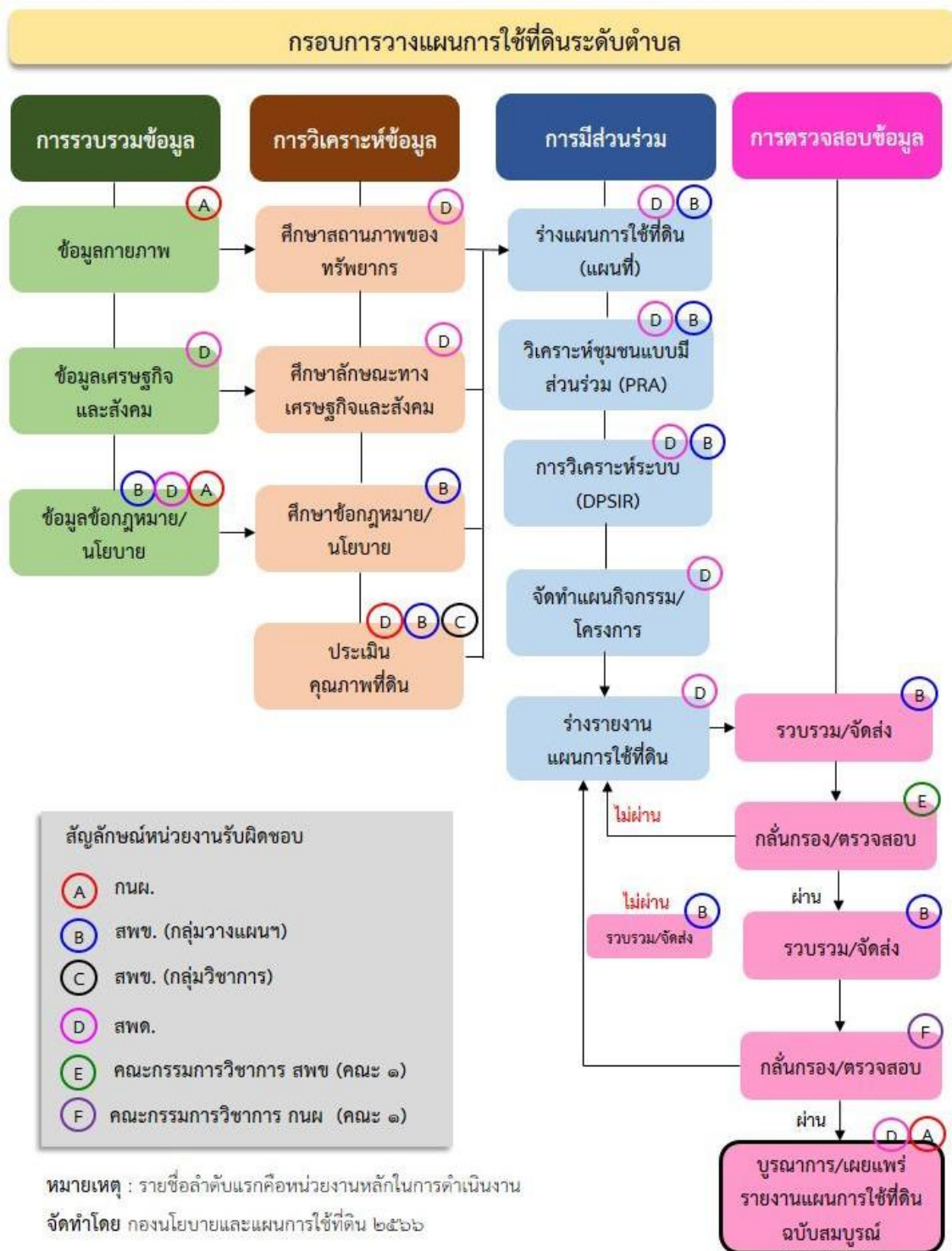
3) หน่วยงานราชการอื่น ๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต

ขั้นตอนการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลแสดงดังรูปที่ 1-1

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

“อบต.เมาะมาวีชุมชนแห่งความพอเพียงตามวิถีแห่งศาสนา”

(ที่มา <https://www.mohmavee.go.th/vision.php>)

รูปที่ 1-1 ขั้นตอนการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

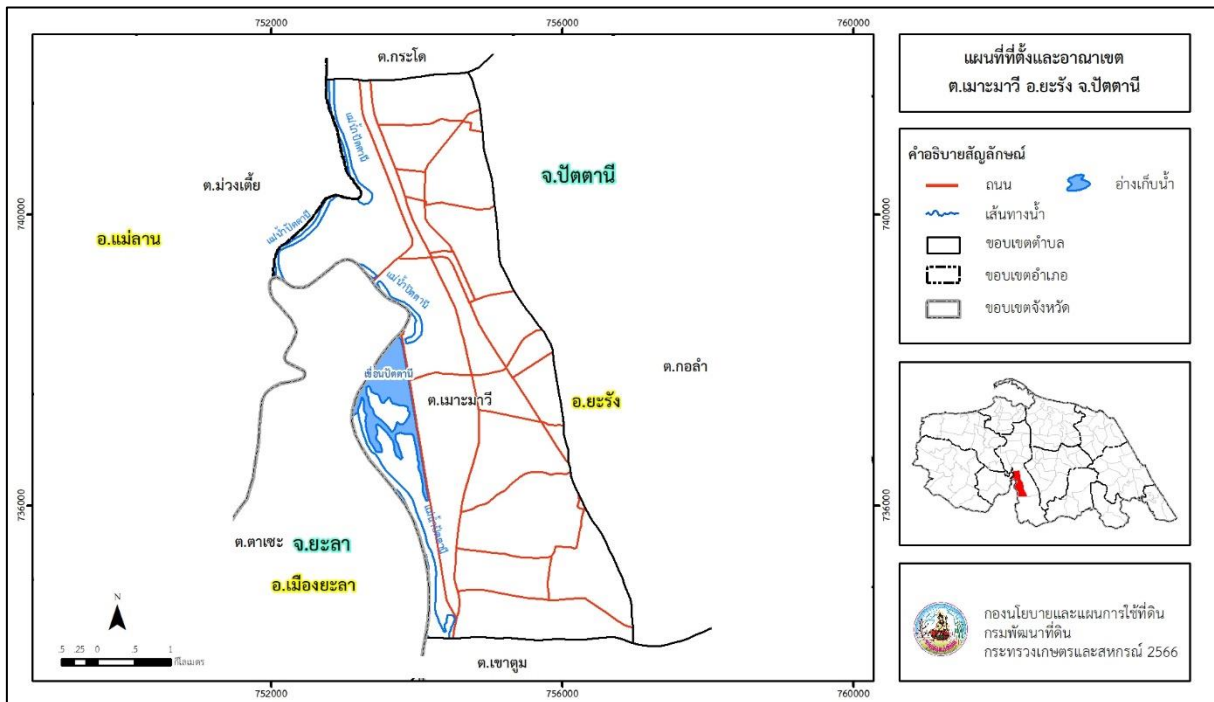

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอยะรัง มีพื้นที่ประมาณ 19 ตารางกิโลเมตร หรือ 11,699 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลกระโถ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลเขาตุม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลกล่ำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี และตำบลตาเซะ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

รูปที่ 2.1 ขอบเขตการปกครอง ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านพงสาขอ	หมู่ที่ 4 บ้านต้นมะขาม
หมู่ที่ 2 บ้านดุซงปะเย	หมู่ที่ 5 บ้านเกาะบาตอ
หมู่ที่ 3 บ้านเกาะมาวี	หมู่ที่ 6 บ้านดารุสสลาม

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่ที่ตอน สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ด้านทิศตะวันตก มีแม่น้ำปัตตานีไหลผ่าน เป็นส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง มีแหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น แม่น้ำปัตตานี และเขื่อนปัตตานี

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศ (ปี พ.ศ.2536-2565) พบว่า ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 27.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.6 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.7 องศาเซลเซียส

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 2,005.5 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 150 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด ในเดือนธันวาคม มีปริมาณฝน 410.5 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 18 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี พ.ศ.2536 - 2565) ณ สถานีตรวจอากาศ จังหวัดปัตตานี ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูการเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดิน และการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ต้นเดือนเมษายนถึงปลายเดือนมกราคม (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

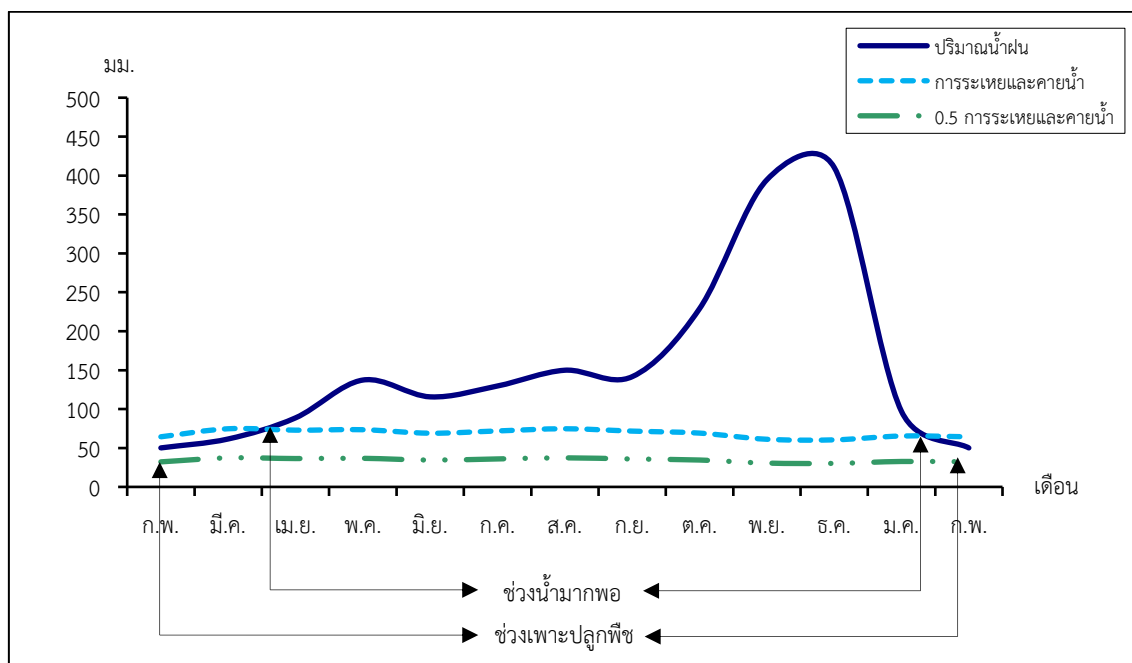
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดปัตตานี^{1/} (ปี พ.ศ.2536 - 2565)

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ.)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ^{2/} (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย					
ม.ค.	22.7	31.1	26.3	82.0	97.0	8.7	65.4	81.9
ก.พ.	22.4	32.3	26.7	79.0	50.1	4.1	64.4	46.1
มี.ค.	23.1	33.5	27.6	79.0	61.6	7.0	74.7	55.5
เม.ย.	24.0	34.3	28.4	78.0	88.7	7.8	72.9	76.1
พ.ค.	24.6	34.1	28.5	80.0	137.3	12.5	73.5	107.1
มิ.ย.	24.3	33.6	28.1	80.0	115.7	12.5	69.0	94.3
ก.ค.	24.1	33.3	27.9	79.0	129.7	12.0	71.9	102.8
ส.ค.	24.0	33.3	27.7	80.0	149.9	13.3	74.7	113.9
ก.ย.	24.0	32.8	27.5	81.0	141.6	15.1	71.7	109.5
ต.ค.	23.9	32.0	27.1	84.0	228.9	18.5	69.1	145.1
พ.ย.	23.8	30.8	26.6	87.0	394.5	20.5	61.2	164.4
ธ.ค.	23.3	30.1	26.2	86.0	410.5	18.2	60.5	166.1
เฉลี่ย	23.7	32.6	27.4	81.3	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	2,005.5	150.2	829.0	1,262.8

หมายเหตุ : ^{1/}เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

^{2/}จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2566)

หมายเหตุ : ใช้ข้อมูลปริมาณน้ำฝน 13 เดือน เพราะสามารถแสดงให้เห็นความต่อเนื่องของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

รูปที่ 2-2 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ปี พ.ศ. 2536 - 2565

2.5 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2566) ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,314 ไร่ หรือร้อยละ 11.23 ของเนื้อที่ตำบล

2.5.2 พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 8,416 ไร่ หรือร้อยละ 71.94 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 715 ไร่ หรือร้อยละ 6.11 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ นาร้างและนาข้าว
- 2) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 6,615 ไร่ หรือร้อยละ 56.55 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ยางพารา

ยางพารา/ไม้ผลผสม และปาล์มน้ำมัน

- 3) ไม้ผล มีเนื้อที่ 1,086 ไร่ หรือร้อยละ 9.28 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลผสม และ

มะพร้าว

2.5.3 พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 203 ไร่ หรือร้อยละ 1.73 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์

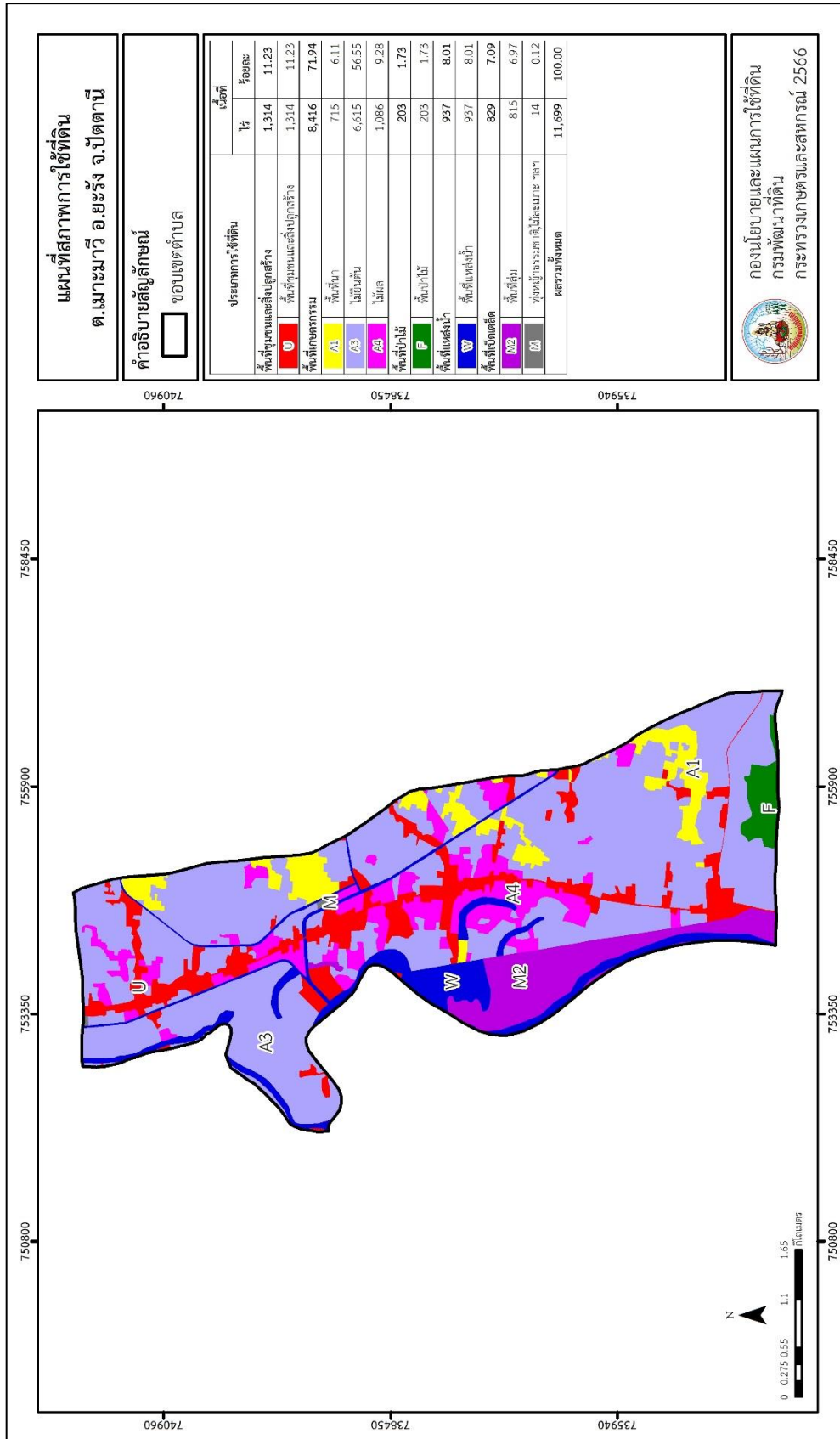
2.5.4 พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 937 ไร่ หรือร้อยละ 8.01 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง อ่างเก็บน้ำ และคลองชลประทาน

2.5.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 829 ไร่ หรือร้อยละ 7.09 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ พุ่มหญ้าสลับไม้ พุ่ม/ไม้ละเมาะ และพื้นที่ลุ่ม

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,314	11.23
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	1,042	8.91
U201/A401	หมู่บ้านบนพื้นราบ/ไม้ผลผสม	19	0.16
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	112	0.96
U405	ถนน	86	0.73
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	55	0.47
A	พื้นที่เกษตรกรรม	8,416	71.94
A100	นาร้าง	96	0.82
A101	นาข้าว	619	5.29
A302	ยางพารา	6,035	51.59
A302/A401	ยางพารา/ไม้ผลผสม	540	4.62
A303	ปาล์มน้ำมัน	40	0.34
A401	ไม้ผลผสม	1,044	8.92
A405	มะพร้าว	42	0.36
F	พื้นที่ป่าไม้	203	1.73
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	203	1.73
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	829	7.09
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	14	0.12
M201	พื้นที่ลุ่ม	815	6.97
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	937	8.01
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	375	3.21
W201	อ่างเก็บน้ำ	377	3.22
W203	คลองชลประทาน	185	1.58
ผลรวมทั้งหมด		11,699	100.00

รูปที่ 2-3 สภาพการใช้ที่ดินตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎร์ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2565 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลเกาะมาวีมีประชากรรวม 11,128 คน แยกเป็นชาย 5,535 คน เป็นหญิง 5,593 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 594.44 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 2,582 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,165 ครัวเรือน หรือร้อยละ 45.12 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,417 ครัวเรือน หรือร้อยละ 54.88 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ปี 2565

พื้นที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลเกาะมาวี	2,582	5,535	5,593	11,128
หมู่ที่ 1 พงสาขมอ	343	922	885	1,807
หมู่ที่ 2 ดุซงปาเย	266	478	526	1,004
หมู่ที่ 3 เกาะมาวี	434	886	906	1,792
หมู่ที่ 4 ต้นมะขาม	825	1,729	1,659	3,388
หมู่ที่ 5 เกาะบาตอ	518	1,023	1,049	2,072
หมู่ที่ 6 ดารุสสลาม	196	497	568	1,065

ที่มา : กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ปี 2565

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	2,582	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	1,165	45.12
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	1,417	54.88

ที่มา : 1) กรมการปกครอง (2566) 2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2566)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

จากข้อมูลกรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม 2565 ตำบลเกาะมาวี มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 2,582 ครัวเรือน โดยถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 4.53 ไร่

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

ประชากรในตำบลเมะมาวีประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ รับจ้างทั่วไป และอื่นๆ มีเกษตรกรบางครัวเรือนประกอบอาชีพหลายอย่างควบคู่กันไป สำหรับพืชที่เกษตรกรปลูกเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ยางพารา ทุเรียน และข้าว ทางด้านการเลี้ยงสัตว์เกษตรกรจะมีการเลี้ยงไว้เพื่อบริโภค หากเหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลพื้นฐาน จปฐ. (กรมการพัฒนาชุมชน, 2566) พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 284,296.71 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 62,728.60 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 225,928.95 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 49,850.06 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 58,367.76 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 12,878.54 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2- 5

ตารางที่ 2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ปี 2565

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)			รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น				
ตำบลเกาะมาวี	190,602.71	24,710.88	48,324.45	284,296.71	62,728.60	225,928.95	49,850.06
หมู่ที่ 1 พงสาขอ	257,867.86	11,650.00	4,042.14	282,174.29	50,581.82	233,462.50	41,849.87
หมู่ที่ 2 ดុងงาเย	156,504.32	31,250.53	8,066.42	217,394.84	61,374.47	145,100.00	40,964.34
หมู่ที่ 3 เกาะมาวี	121,590.91	32,185.06	87,963.02	255,076.72	51,048.49	170,383.12	34,098.77
หมู่ที่ 4 ต้นมะขาม	232,089.02	7,400.40	89,873.49	370,881.68	70,223.63	330,766.47	62,628.12
หมู่ที่ 5 เกาะบาตอ	173,282.34	43,539.48	28,654.29	255,073.51	85,394.17	231,896.10	77,634.78
หมู่ที่ 6 ดกรูสลาบ	159,919.12	33,746.18	16,538.18	226,515.82	51,897.16	82,018.82	18,791.37

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

บทที่ 3

สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

1) ป่าอนุรักษ์ ไม่พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตวนอุทยาน และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ในพื้นที่

2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบพื้นที่ป่าจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีในพื้นที่ คือ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 366 ไร่

3.1.2 **ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ** (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528) จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ ได้แก่

- (1) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1AR เนื้อที่ 67 ไร่
- (2) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 เนื้อที่ 66 ไร่
- (3) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 เนื้อที่ 189 ไร่
- (4) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 เนื้อที่ 820 ไร่
- (5) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 10,557 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 ปริมาณน้ำฝน พบว่าในพื้นที่ตำบลเกาะมาวี มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2536-2565) 2,005.5 มิลลิเมตรต่อปี

3.2.2 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่น ๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลเกาะมาวี มีรายละเอียดของแหล่งน้ำผิวดิน ดังนี้

แหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำปัตตานี

แหล่งน้ำผิวดินที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เขื่อนปัตตานี

3.2.3 ใช้ฐานข้อมูลน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากข้อมูล <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php> สืบค้น ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2566 ซึ่งพบว่า ตำบลเกาะมาวี มีจำนวนบ่อบาดาลราชการจำนวน 3 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชนจำนวน 1 บ่อ

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบหน่วยแผนที่ดินทั้งหมด 11 หน่วยแผนที่ดิน และหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 2 หน่วยแผนที่ ดังนี้

3.3.1 ดินในพื้นที่ลุ่ม มี 4 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

- 1) หน่วยแผนที่ดิน AC-pd,f-clA ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำเร็วและเป็นดินเหนียวละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 276 ไร่ หรือร้อยละ 2.36 ของเนื้อที่ตำบล
- 2) หน่วยแผนที่ดิน Ba-clA ชุดดินบางนารา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 38 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่ตำบล
- 3) หน่วยแผนที่ดิน Ptl-clA ชุดดินพัทลุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,503 ไร่ หรือร้อยละ 12.85 ของเนื้อที่ตำบล
- 4) หน่วยแผนที่ดิน Tsl-pic-clA ดินคล้ายชุดดินท่าศาลาที่มีศิลาแลงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 73 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.2 ดินในพื้นที่ดอน มี 7 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

- 1) หน่วยแผนที่ดิน Kh-slB ชุดดินคองหัง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 497 ไร่ หรือร้อยละ 4.25 ของเนื้อที่ตำบล
- 2) หน่วยแผนที่ดิน Km-slB ชุดดินคลองท่อม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 260 ไร่ หรือร้อยละ 2.22 ของเนื้อที่ตำบล
- 3) หน่วยแผนที่ดิน Lam-fsi-silA ดินคล้ายชุดดินลำแก่นที่เป็นดินทรายแป้งละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,326 ไร่ หรือร้อยละ 19.88 ของเนื้อที่ตำบล
- 4) หน่วยแผนที่ดิน Ll-mw-clA ดินคล้ายชุดดินลำภูราที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,215 ไร่ หรือร้อยละ 36.03 ของเนื้อที่ตำบล
- 5) หน่วยแผนที่ดิน Ll-pic-clA ดินคล้ายชุดดินลำภูราที่มีศิลาแลงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 14 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่ตำบล
- 6) หน่วยแผนที่ดิน Ro-mw-silA ดินคล้ายชุดดินรือเสาะที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,461 ไร่ หรือร้อยละ 12.49 ของเนื้อที่ตำบล

7) หน่วยแผนที่ดิน Te-sIB ชุดดินท่าแซะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 233 ไร่ หรือร้อยละ 1.99 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.3 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มี 2 หน่วยแผนที่ ได้แก่

- 1) หน่วยแผนที่ SC พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีเนื้อที่ 222 ไร่ หรือร้อยละ 1.90 ของเนื้อที่ตำบล
- 2) หน่วยแผนที่ W พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 581 ไร่ หรือร้อยละ 4.97 ของเนื้อที่ตำบล

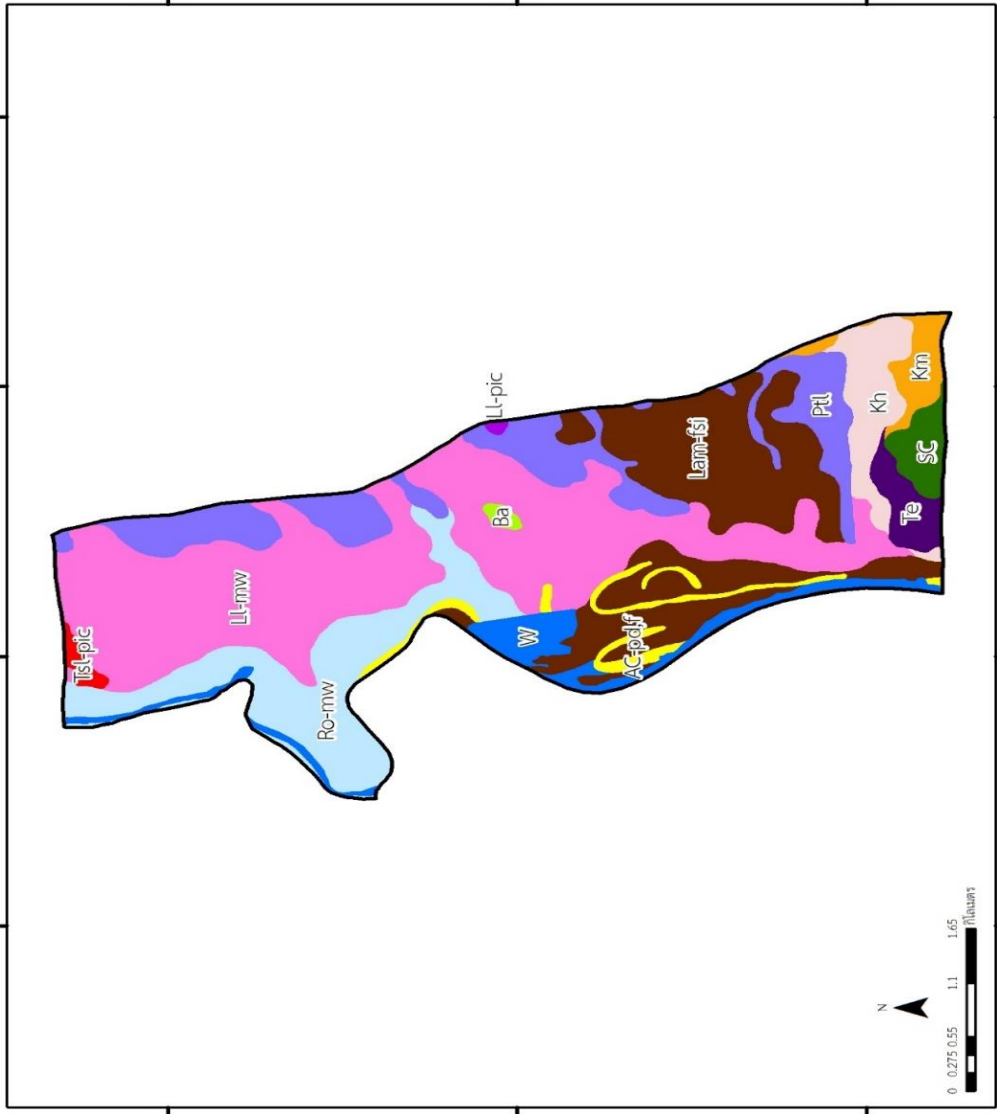
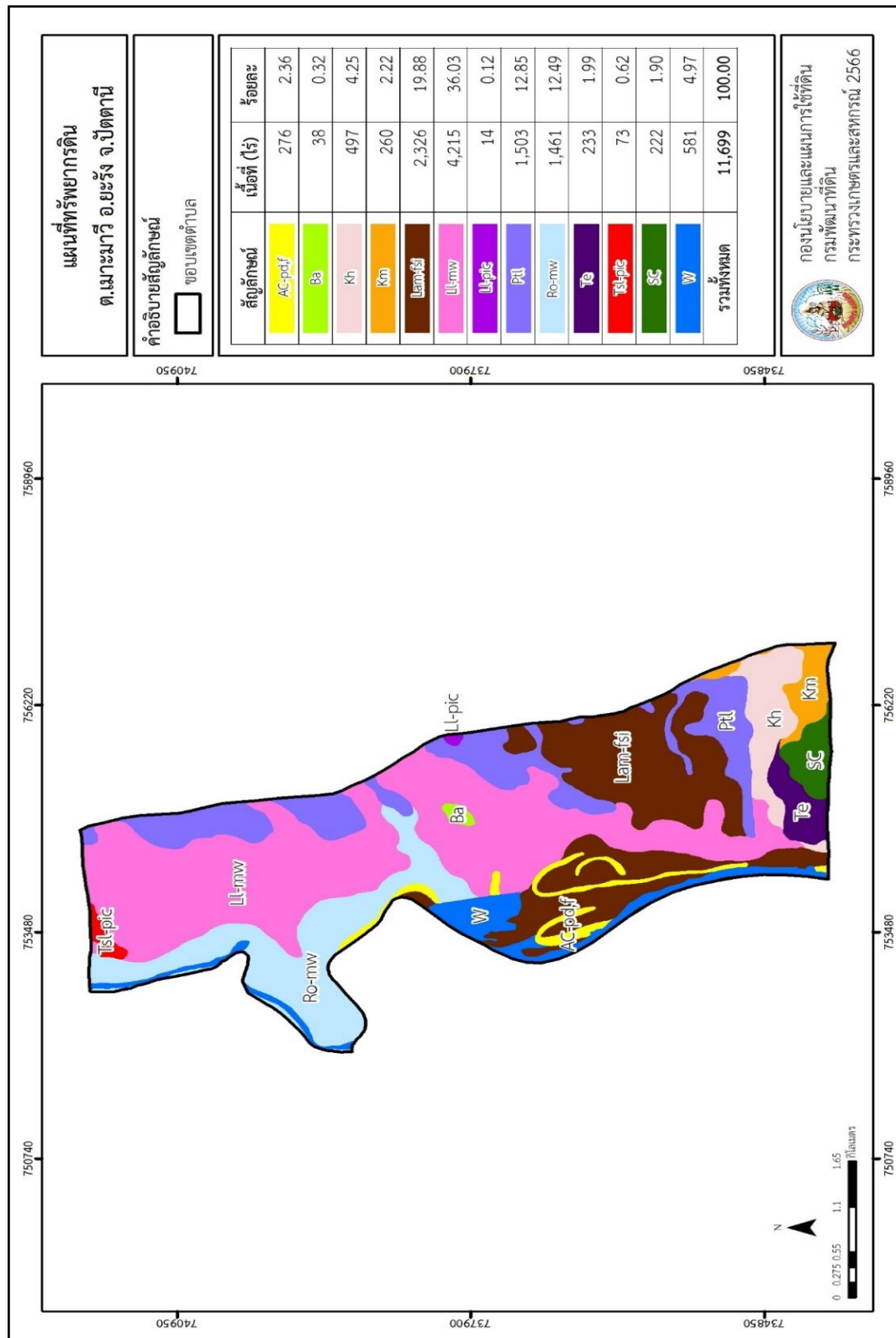
ไม่พบปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ รายละเอียดของสมบัติดิน ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่แสดงในลักษณะของชุดดิน (รูปที่ 3-1)

ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอิ่มตัวเบส (%)	ปฏิริยดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
AC-pd,f-clA	0-2	>150	เร็ว	ต่ำ	10-20	35-75	5.0-6.5	5.5-7.0	<2	-	181	1.55
AC-pd,f-clA*	0-2	>150	เร็ว	ปานกลาง	10-20	35-75	5.0-6.5	5.5-7.0	<2	-	95	0.81
Ba-clA	0-2	>150	เร็ว	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	38	0.32
Kh-sIB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.5	4.5-5.5	<2	-	497	4.25
Km-sIB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	260	2.22
Lam-fsi-silA	0-2	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	5.0-5.5	<2	-	874	7.47
Lam-fsi-silA*	0-2	>150	ดี	ปานกลาง	<10	<35	4.5-6.0	5.0-5.5	<2	-	1,452	12.41
Ll-mw-clA	0-2	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	10-20	<35	5.0-6.5	4.5-5.5	<2	-	2,384	20.38
Ll-mw-clA*	0-2	>150	ดีปานกลาง	ปานกลาง	10-20	<35	5.0-6.5	4.5-5.5	<2	-	1,831	15.65
Ll-pic-clA	0-2	>150	ดี	ปานกลาง	10-20	<35	5.0-6.5	4.5-5.5	<2	-	14	0.12
Pl-clA	0-2	>150	เร็ว	ปานกลาง	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	1,503	12.85
Ro-mw-silA	0-2	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	4.5-6.0	<2	-	1,461	12.49
Te-sIB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	233	1.99
Tsl-pic-clA	0-2	>150	เร็ว	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	73	0.62
SC	>35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	222	1.90
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	581	4.97
รวมทั้งหมด											11,699	100.00

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน
 2. เนื้อที่คำนวณด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา: กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรที่ดิน (2566)

รูปที่ 3-1 ทรัพยากรที่ดิน ตำบลแม่มาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการทำ PRA ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี วันที่ 13 กรกฎาคม 2566 โดยมี รองนายกอบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และตัวแทนหมู่บ้าน เข้าร่วมด้วย สามารถสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ตำบลเกาะมาวี จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่มีทั้งการผลิตข้าว ยางพารา ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน ตำบลเกาะมาวี เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตรมีปัญหาด้านน้ำ ที่ยังบริหารจัดการน้ำลงสู่พื้นที่การเกษตรที่ยังไม่สมบูรณ์ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร อีกทั้งเป็นปัญหาด้านดินที่ยังขาดความอุดมสมบูรณ์ในบางพื้นที่ และปัญหาภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยเฉพาะน้ำท่วม น้ำหลากในช่วงฤดูมรสุมในพื้นที่ภาคใต้

การผลิตข้าว ของตำบลเกาะมาวี จะมีการทำทั้งนาปี และนาปรัง การทำนาปีเกษตรกรจะใช้ข้าวพันธุ์เฉื่อย การทำนาปรัง เกษตรกรใช้ข้าวพันธุ์ชัยภูกันตัง ซึ่งเป็นพันธุ์พื้นเมืองที่นิยมกันปลูก เนื่องจากเป็นการผลิตข้าวเพื่อบริโภคในครัวเรือนไม่เน้นจำหน่ายมากนัก มีการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นหลักเพื่อการผลิตข้าว จึงมีต้นทุนการผลิตสูง ในพื้นที่ตำบลขาดตลาดหรือแหล่งซื้อขายข้าวที่ชัดเจน เพราะส่วนใหญ่การผลิตข้าวพื้นเมือง ซึ่งในปัจจุบันการทำนาในพื้นที่ตำบลเกาะมาวีเริ่มลดลงเนื่องจาก สาเหตุการจัดการน้ำ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะปุ๋ยเคมีที่มีราคาแพง และแรงงานที่เป็นแรงงานสูงวัยทำให้การทำนาลดลง

การปลูกยางพารา ซึ่งเป็นอาชีพหลักของเกษตรกรในตำบลเกาะมาวี ด้วยสมัยก่อนราคาขายที่สูง เกษตรกรจึงหันมาปลูกยางพารา ส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครัวเรือน มีการใช้ปุ๋ยเคมีน้อย โดยมีการปลูกแบบขาดการดูแลบำรุง เน้นวิถีธรรมชาติ เกษตรกรบางรายปลูกในที่ลุ่ม ที่นา ทำให้ได้ผลผลิตต่ำ อีกทั้งเมื่อระยะเวลาผ่านไปต้นยางพาราที่ปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับพืชก็จะเกิดความเสียหาย เช่นต้นตาย น้ำยางไม่ออก ทำให้รายได้ลดลงตาม เนื่องจากเกษตรกรยังขาดความรู้ในการจัดการดินปรับปรุงดิน และความรู้ในด้านการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับพืชที่ปลูก

การปลูกไม้ผลของเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกแบบผสมผสานมีไม้ผลหลายชนิดแปลงเดียวกัน และสวนใหญ่เป็นสวนที่อยู่หลังบ้าน มีไม้ผลหลายชนิด เช่น เงาะ ทุเรียน ลองกอง ส้มโอ ฯลฯ ในปัจจุบันก็มีการเปลี่ยนกิจกรรมจากการปลูกยางพาราหันมาปลูกทุเรียน ตามกระแสที่นิยมในปัจจุบัน

การปรับเปลี่ยนการผลิตเกษตรกรยังมีความต้องการเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดอื่น เช่น ไม้ผล ผสมต่างๆ ไม้ยืนต้น ร่วมผักหมุนเวียนต่างๆ ซึ่งชุดนี้พบว่าเกษตรกรดำเนินการไปบ้างบางส่วน เช่นเดียวกับที่กรมพัฒนาที่ดิน ได้ส่งเสริมใช้เมื่อ 5-7 ปีที่ผ่านมา

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลเกาะมาวี คือ

- 1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์เนื่องจากใช้สารเคมีมากจนเกินความจำเป็น
- 2) เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในการจัดการดิน
- 3) ใช้พื้นที่ทำการเกษตรไม่เหมาะสมกับพืชที่ปลูกทำให้ผลผลิตต่ำ
- 4) เกษตรกรมีการเช่าพื้นที่เพื่อปลูกผัก มาขายเพื่อเลี้ยงชีพ
- 5) ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรและน้ำท่วมช่วงฤดูฝน
- 6) พื้นที่นาทิ้งร้าง เพราะมีน้ำท่วมขังตลอดทั้งปีจึงไม่สามารถทำนาได้

4.1.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และตำบลเกาะมาวี มีความต้องการ 5 ประการ คือ

- 1) การปรับปรุงบำรุงคุณภาพดิน
- 2) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการทำการเกษตร
- 3) ปรับรูปที่ดิน และปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่
- 4) หาตลาดแหล่งขายสินค้าผลผลิตทางการเกษตรให้แก่เกษตรกร
- 5) พัฒนาและบริหารการจัดการน้ำในมีประสิทธิภาพ

ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

- 1) **แรงขับเคลื่อน (Driver)** มี 3 ประการ คือ
 - 1.1) นโยบายรัฐด้านการเกษตร
 - 1.2) การขยายตัวของเมือง การขยายตัวของภาคการเกษตร
 - 1.3) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 2) **แรงกดดัน (Pressure)** ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 2 ประการ คือ
 - 2.1) ดินเสื่อมโทรม
 - 2.2) ขาดความรู้ในการปรับปรุงดิน
 - 2.3) น้ำขาดแคลนในช่วงฤดูแล้ง
- 3) **สถานะ (State)** ที่เกิดแรงกดดัน มี 3 ประการ คือ
 - 3.1) น้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร
 - 3.2) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
 - 3.3) การใช้ที่ดินไม่ตรงตามศักยภาพ/ทิ้งร้าง
- 4) **ผลกระทบ (Impact)** ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 2 ประการ คือ
 - 4.1) ผลผลิตตกต่ำ/ รายได้ลดลง
 - 4.2) มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

อดีต-ปัจจุบัน

พื้นที่ราบลุ่ม

- 5.1) ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้
 - ฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน (ขุดคูยกร่อง)
 - พัฒนานาร้างเพื่อปลูกพืชเกษตรผสมผสาน
- 5.2) แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 5.3) ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์
 - ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน (ปอเทือง)
- 5.4) ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด
 - ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)
- 5.5) ปรับปรุงดินเปรี้ยว ภาคใต้
 - ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว (หินปูนฝุ่น)
- 5.6) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - อนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก
- 5.7) ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

อนาคต

- (1) พัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบทั้งตำบล
- (2) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - อนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก
- (3) ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี
 - ผลิตน้ำหมัก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสดปอเทือง
- (4) ปรับปรุงคุณภาพดิน
 - ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)
 - ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว (หินปูนฝุ่น)

ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-1

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

เกษตรกรของตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร เป็นหลัก ทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก รองลงมา ทำนา สวนไม้ผล และมีการทำปศุสัตว์ ดังนี้

1. ข้าวนาปี เกษตรกรทำทั้งนาปี และนาปรัง ทำนาเพื่อบริโภคในครัวเรือนของเกษตรกร โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก การผลิตส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครัวเรือน เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้ข้าวพันธุ์พื้นเมือง ข้าวพันธุ์เฉื่อย ปลูกช่วงนาปี ข้าวพันธุ์ชัยภูกันตัง ปลูกช่วงทำนาปรัง

2. ไม้ยืนต้น ได้แก่ ยางพารา โดยภาพรวมปริมาณสวนยางพาราของเกษตรกรในตำบลเกาะมาวีถือเป็นอาชีพหลัก เกษตรกรสวนยางพาราส่วนใหญ่จะปลูกพันธุ์ยางพันธุ์ดี เช่น RRIM 600 นิยมขายยางก้อน (ขี้ยาง) สวนปาล์มน้ำมัน จะเป็นการขุดคูยกร่องในพื้นที่นาข้าว

3. สวนผลไม้ เกษตรกรจะปลูก ทุเรียน ลองกอง ส้มโอ ฯลฯ

4. พืชไร่-พืชผัก เป็นการผลิตเพื่อบริโภคโดยจะปลูกหลังฤดูเก็บเกี่ยวใช้พื้นที่ทำนาปลูก และเป็นรายได้เสริม ได้แก่ แตงโม แตงกวา ถั่วฝักยาว และพืชตระกูลพริก

5. ด้านการปศุสัตว์ เป็นลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ แพะ เป็ด และไก่

6. ด้านการประมง เป็นการเลี้ยงทั้งในบ่อดิน และบ่อซีเมนต์ ได้แก่ ปลาตูก ปลานิล และปลาทับทิม (ดังรูปที่ 4-2)

เดือน	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค
กิจกรรม												
ข้าว	ข้าวนาปี			ข้าวนาปรัง						ข้าวนาปี		
ไม้ยืนต้น	ยางพารา											
	ปาล์มน้ำมัน											
ไม้ผล	ทุเรียน ลองกอง ส้มโอ ฯลฯ											
พืชไร่-พืชผัก	พริก ฝักบัว แตงกวา บวม											
การปศุสัตว์	โคเนื้อ กระบือ แพะ เป็ด ไก่											
การประมง	ปลาตูก ปลานิล และปลาทับทิม											

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดิน สอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าที่ดินนั้นๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ หรือการปลูกพืชต่างๆ โดยพิจารณาจาก สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกทรง การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บัณฑิต ต้นศิริ และคำณ ไทรพิภ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1 : ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่นหรือ กิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N : มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนาหรือ ปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

ตารางที่ 5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)	ระดับความ เหมาะสม (Land Suitability Rating)
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1. การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2. ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3. ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจน ต่อรากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		S2om
2. ความเหมาะสมรวมความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1. สภาพการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการ เขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2. ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		S3w
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		S3e
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินใน แต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		S3ew

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ยางพารา มะพร้าว ทุเรียน ส้มโอ สละอินโด และข้าว

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือก ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดินดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

หน่วยแผนที่ดิน	ยางพารา	มะพร้าว	ทุเรียน	ส้มโอ	สละอินโด	ข้าว
AC-pd,f-clA	N	N	N	N	S3o	S1
AC-pd,f-clA*	N	N	N	N	S3o	S2s
Ba-clA	N	N	N	N	S3o	S2ns
Kh-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S3o
Km-slB	S2n	S2n	S2ns	S2ns	S2n	S3o
Lam-fsi-silA	S2n	S2n	S2ns	S2ns	S2n	S3o
Lam-fsi-silA*	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S3o
Ll-mw-clA	S2on	S2on	S2ons	S2ons	S2n	S2on
Ll-mw-clA*	S2ons	S2ons	S2ons	S2ons	S2ns	S2ons
Ll-pic-clA	S2n	S2n	S2ns	S2ns	S2n	S3o
Ptl-clA	N	N	N	N	S3o	S2n
Ro-mw-silA	S2ons	S2ons	S2ons	S2ons	S2ns	S2ons
Te-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S3o
Tsl-pic-clA	N	N	N	N	S3o	S2ns
SC	N	N	N	N	N	N

หมายเหตุ: * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน
ความหมายของสัญลักษณ์แสดงข้อจำกัดชั้นความเหมาะสม

- e = ความเสียหายจากการกัดกร่อน
- w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร
- r = สภาวะการหยั่งลึกของราก
- z = สารพิษ
- x = การมีเกลือมากเกินไป
- m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
- o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช
- n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร
- s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี ช่วงปี 2566-2570 เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัดบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพโดยเฉพาะทางด้านการเกษตร และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขตการปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีเป้าหมายและทิศทางสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้แผนการใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้นำฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลหัตถภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนาม การศึกษาด้านกายภาพ ได้จาก การวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณาจากทิศทางตามกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบล เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ส่วนหนึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อให้ได้เขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 เขตการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดินตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี สามารถกำหนดออกเป็น 6 เขตหลัก ได้แก่ เขตป่าไม้ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ เขตพื้นที่อื่น ๆ เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1 และรูปที่ 6-1)

6.2.1 เขตป่าไม้ เป็นเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวร หรืออยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A 1B หรือ 2 พื้นที่ในเขตนี้ส่วนใหญ่ยังคงสภาพเป็นป่าไม้ บางบริเวณได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นไปตามมาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ของที่ดินหรือทรัพยากรป่าไม้ของพื้นที่นั้น ๆ ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตป่าไม้สมบูรณ์ และเขตพื้นที่พุ่มธรรมชาติ มีเนื้อที่ 366 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.13 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตป่าไม้สมบูรณ์ มีเนื้อที่ 192 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.64 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่อยู่ภายในเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น แต่มีสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันเป็นป่าไม้สมบูรณ์

2) เขตพื้นที่พุ่มธรรมชาติ มีเนื้อที่ 175 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.49 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีการบุกรุก แฉวถางพื้นที่ป่าไม้ และเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นอย่างอื่น ส่วนใหญ่เพื่อทำการเกษตร

6.2.2 เขตเกษตรกรรม เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้วย เขตนี้รวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูกพืชด้วย ประกอบด้วย 5 เขตรอง ได้แก่ เขตเกษตรกรรมขั้นดี เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ เขตประมง และเขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 8,233 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 70.38 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมขั้นดี พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตมากที่สุดในตำบล เนื่องจากมีระบบชลประทาน สามารถส่งน้ำช่วยในการปลูกพืชเพื่อทำการเกษตรนอกฤดูฝน โดยเฉพาะข้าวนาปรัง และพืชอายุสั้นได้เป็นอย่างดี และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช ส่งผลให้มีศักยภาพของที่ดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกในระดับสูงถึงปานกลาง มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตทำนา (ขั้นดี) มีเนื้อที่ 457 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 3.90 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมสูงถึงปานกลาง และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปีตามด้วยนาปรัง และบางพื้นที่ทำนาปีตามด้วยพืชฤดูแล้งชนิดต่าง ๆ เช่น แตงโม พืชตระกูลถั่ว

(2) เขตปลูกไม้ผล (ขั้นดี) มีเนื้อที่ 1,513 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 12.94 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ ไม้ผลผสม

(3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ขั้นดี) มีเนื้อที่ 3,694 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 31.57 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน

2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตรองจากเขตเกษตรกรรมชั้นดี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) และเขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) เป็นเขตที่มีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำโดยเฉพาะระบบชลประทาน มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม ดินข้อจำกัดจากลักษณะดิน ซึ่งมีสมบัติดินที่ไม่เหมาะสมบางประการ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) มีเนื้อที่ 41 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปีตามด้วยนาปรัง และบางพื้นที่ทำนาปีตามด้วยพืชฤดูแล้งชนิดต่าง ๆ เช่น แตงโม มันเทศ

- เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) มีเนื้อที่ 97 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.83 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ ไม้ผลผสม มะพร้าว

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) มีเนื้อที่ 675 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 5.77 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน

(2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) เป็นเขตที่ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้ข้อจำกัดต่อการเพาะปลูกพืชด้านความชื้นที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนของที่ดินมีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับสูงถึงปานกลาง และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) มีเนื้อที่ 220 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.88 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้ง

- เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) มีเนื้อที่ 17 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ ไม้ผลผสม มะพร้าว

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) มีเนื้อที่ 1,488 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 12.72 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน

3) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ พื้นที่เขตนี้ถูกกำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรมที่ต้องมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เป็นข้อจำกัดของการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่างๆ การทำการเกษตรในเขตนี้อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม พบปัญหาทางกายภาพของดินที่สำคัญหลาย เช่น เป็นดินตื้นซึ่งเป็นข้อจำกัดของการหยั่งรากพืชในการยึดลำต้นและการดูดซับธาตุอาหารพืชในดิน เนื้อดินเป็นทรายจัด ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการอุ้มน้ำ เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน เป็นต้น จากข้อจำกัดการใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงและมีมาตรการเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ให้สูงขึ้น รวมถึงการป้องกันไม่ให้เกิดสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการใช้พื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตปลูกไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 32 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ยางพารา

6.2.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,315 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 11.24 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 3 เขตรอง ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ และเขตการใช้พื้นที่เฉพาะ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ มีเนื้อที่ 1,261 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 10.77 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมือง ชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

(2) และเขตการใช้พื้นที่เฉพาะ มีเนื้อที่ 55 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินที่นอกเหนือจาก 2 เขตดังกล่าวข้างต้น เช่น สถานที่พักผ่อน ท่องเที่ยว สวนสาธารณะ รีสอร์ท ระบบขนส่งมวลชน โบราณสถาน เป็นต้น

6.2.4 เขตแหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 939 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 8.03 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และเขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีเนื้อที่ 377 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 3.22 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นลักษณะของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง คลอง แม่น้ำ เป็นต้น

(2) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีเนื้อที่ 562 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 4.81 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.5 เขตพื้นที่อื่น ๆ มีเนื้อที่ 834 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.13 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ เช่น พืชหญ้าสลับไม้พุ่ม เป็นต้น

6.2.6 เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีเนื้อที่ 11 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่ตำบล มีการใช้ที่ดินเป็นป่าไม้ที่พบในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งอยู่นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ส่วนใหญ่เป็นป่าปลูก และป่าชุมชน

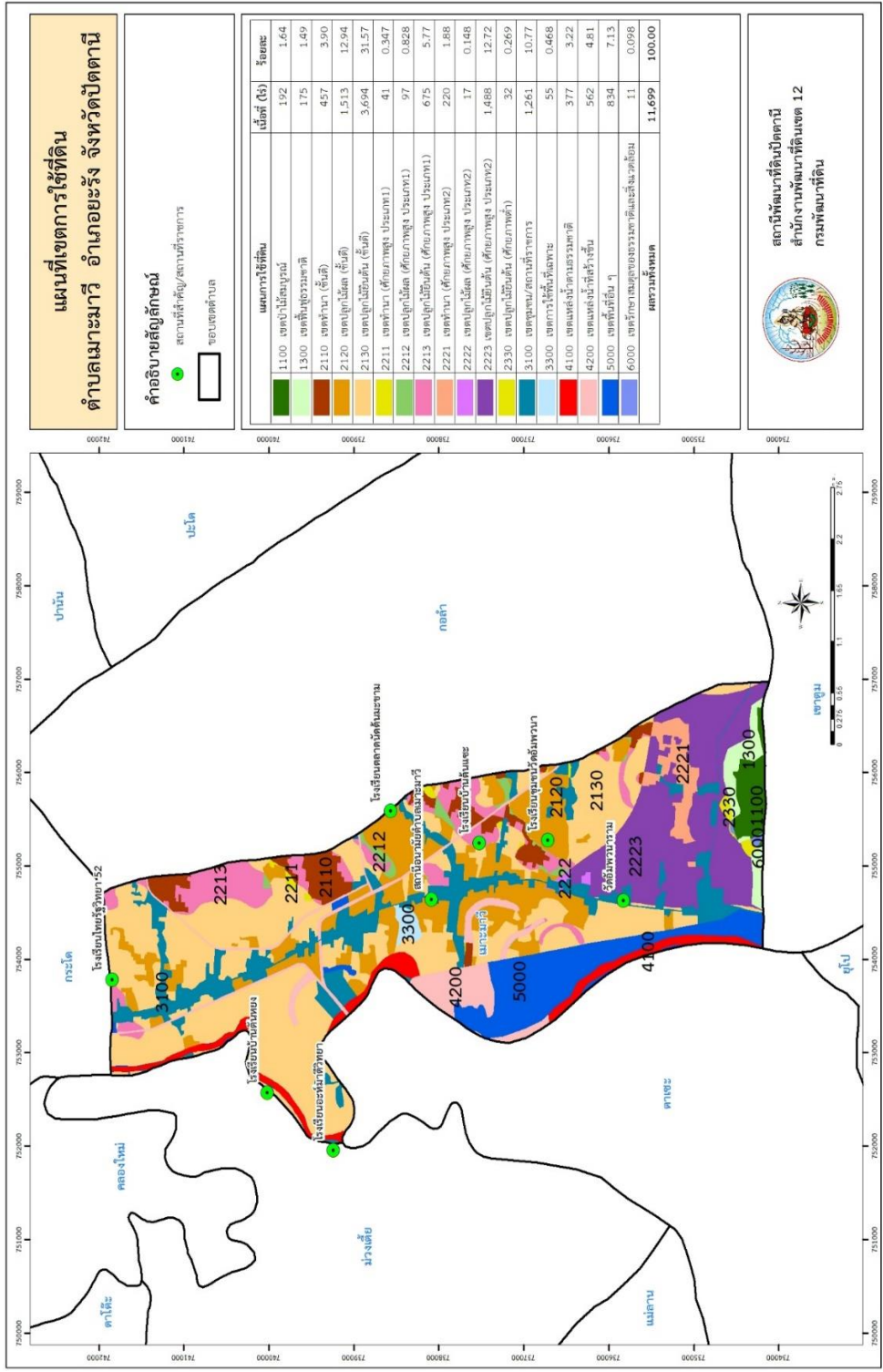
แผนการใช้ที่ดินตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

แผนการใช้ที่ดิน		เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
1000	เขตป่าไม้	366	3.13
	1100 เขตป่าไม้สมบูรณ์	192	1.64
	1300 เขตพื้นฟูธรรมชาติ	175	1.49
2000	เขตเกษตรกรรม	8,233	70.38
	2110 เขตทำนา (ชั้นดี)	457	3.90
	2120 เขตปลูกไม้ผล (ชั้นดี)	1,513	12.94
	2130 เขตปลูกไม้ยืนต้น (ชั้นดี)	3,694	31.57
	2211 เขตทำนา (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท1)	41	0.35
	2212 เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท1)	97	0.83
	2213 เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท1)	675	5.77
	2221 เขตทำนา (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท2)	220	1.88
	2222 เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท2)	17	0.15
	2223 เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท2)	1,488	12.72
	2330 เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ)	32	0.27
3000	เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,315	11.24
	3100 เขตชุมชน/สถานที่ราชการ	1,261	10.77
	3300 เขตการใช้พื้นที่เฉพาะ	55	0.47
4000	เขตแหล่งน้ำ	939	8.03
	4100 เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	377	3.22
	4200 เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	562	4.81
5000	เขตพื้นที่อื่น ๆ	834	7.13
	5000 เขตพื้นที่อื่น ๆ	834	7.13
6000	เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	11	0.10
	6000 เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	11	0.10
ผลรวมทั้งหมด		11,699	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดินตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานีแล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567 ถึง 2570

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลเกาะมาวี ไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมาวี เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผน และได้รับการเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาตำบล

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.1.4 กรมพัฒนาที่ดินพิจารณาสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมและโครงการตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน

7.1.5 สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี นำเสนอต่อที่ประชุมจังหวัด/อำเภอ เพื่อสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่น นำโครงการภายใต้หน่วยงานมาพัฒนาพื้นที่ตามแผนการใช้ที่ดินกำหนด

7.2 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ (ตารางที่ 7-1)

7.2.1 เขตเกษตรกรรม ดังนี้

1) เขตทำนา ประกอบด้วย (ชั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) และ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

1.1) ปรับปรุงคุณภาพดิน

1.1.1) จัดหาปุ๋ยเพื่อการเกษตร (หินปูนฝุ่น)

1.1.2) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้

1.2) พัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่

1.2.1) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับรูปแบบนา (ปักคันทนา)

1.3) ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

1.3.1) ผลิต จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด

1.3.2) ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน (โปะเถียง)

1.3.3) โลกบดตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน

1.4) โครงการฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้ (ชุดคู-ยกร่อง)

1.4.1) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน (ชุดคู-ยกร่อง)

2) เขตปลูกไม้ผล ประกอบด้วย (ชั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) และ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 2.1) ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 2.2.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 2.2) ปรับปรุงคุณภาพดิน
 - 2.2.1) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมต์)
- 2.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 2.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) เขตปลูกไม้ยืนต้น ประกอบด้วย (ชั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) และ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 3.1) พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
 - 3.1.1) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน
- 3.2) ปรับปรุงคุณภาพดิน
 - 3.2.1) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมต์)

7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินการจากส่วนราชการอื่น

7.3.1 เขตเกษตรกรรม

1) เขตทำนา ประกอบด้วย (ชั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) และ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1.1) โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ดี (ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง)
- 1.2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในรูปแบบแปลงใหญ่ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี)
- 1.3) โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินในแปลงนาข้าว ใหญ่ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง)
- 1.4) ปรับปรุงถนนลงผิวจราจรแอสฟัลท์ติกคอนกรีต สายทุ่งนาเปาะดอขอ หมู่ที่ 3 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตรมีความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมาวี)
- 1.5) ก่อสร้างถนน คสล. สายทุ่งนาพงกวิง หมู่ที่ 1 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตรมีความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมาวี)
- 1.6) ก่อสร้างถนน คสล. สายทุ่งนาบ่อดาน หมู่ที่ 5 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตรมีความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมาวี)
- 1.7) บุกเบิกถนนลงหินคลุก สายทุ่งนาในตำบล หมู่ที่ 1 – 6 เพื่อให้การคมนาคมมีความสะดวกและขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมาวี)
- 1.8) ปรับปรุงคูไส้ไ้ตำบลเกาะมาวี (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมาวี)

2) เขตปลูกไม้ผล ประกอบด้วย (ชั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) และ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 2.1) โครงการส่งเสริมการผลิตไม้ผลมีคุณภาพ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง)
- 2.2) โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผัก/พืชไร่ปลอดภัยจากสารพิษ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี)
- 2.3) โครงการอบรมการจัดทำปุ๋ยชีวภาพและสารสกัดชีวภาพ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง)
- 2.4) โครงการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน แหล่งอาหารสร้างรายได้ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี และสำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี)
- 2.5) โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง)
- 2.6) ปรับปรุงถนนลงผิวจราจรแอสฟัลท์ติกคอนกรีตถนนทางหลวงท้องถิ่น ปน.ถ. 96 - 019 สายบาโงกาบ - กูโบร์ หมู่ที่ 4 (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)
- 2.7) ปรับปรุงถนนลงผิวจราจรแอสฟัลท์ติกคอนกรีตถนนทางหลวงท้องถิ่น ปน.ถ. 96 - 010 สายเปาะตอฆอ-พงกูวัง หมู่ที่ 3 ช่วงที่ 2 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตร (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)
- 2.8) ขุดลอกและถมปรับพื้นที่บึงกุแบสะนิง หมู่ที่ 3 (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)
- 2.9) ขุดลอกทางระบายน้ำ (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)
- 2.10) โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษในครัวเรือน (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)
- 2.11) โครงการตลาดมาตรฐาน ประจำตำบลเมะมาวี (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)

3) เขตปลูกไม้ยืนต้น ประกอบด้วย (ชั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) และ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 3.1) โครงการส่งเสริมการผลิตและนำสารชีวภัณฑ์มาใช้ในสวนยางพารา (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี)
- 3.2) โครงการพัฒนาคุณภาพการผลิตยางพารา และบริหารจัดการสวน (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี)
- 3.3) โครงการส่งเสริมทำการเกษตรเพิ่มรายได้ในสวนยางพารา (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี)
- 3.4) ปรับปรุงถนนลงผิวจราจรแอสฟัลท์ติกคอนกรีต สายในสวน หมู่ที่ 1 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตรมีความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)
- 3.5) ก่อสร้างถนนลงผิวจราจรแอสฟัลท์ติกคอนกรีต สายกูแบรายอ หมู่ที่ 2 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตรมีความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)
- 3.6) ขุดสระสาธารณะประโยชน์เพื่อป้องกันภัยพิบัติและการขาดแคลนน้ำทำการเกษตร (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)

4) **เขตปศุสัตว์** (นอกจากเขตการใช้ที่ดินที่กำหนด) มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

4.1) โครงการเมืองปศุสัตว์ชายแดนใต้ภายใต้ระเบียบเศรษฐกิจฮาลาลเชื่อมโยงฮาลาลโลกเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างยั่งยืนภายใต้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร (ค.อ.บต. ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

4.2) โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (ด้านปศุสัตว์: สัตว์ปีก) (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี)

7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมาวี วันที่ 13 กรกฎาคม 2566 พบว่าความต้องการของชุมชน และเกษตรกรตำบลเกาะมาวี ในภาพรวมสรุปได้ว่า มีปัญหาหลักที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- (1) ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากการใช้สารเคมีมากเกินไปจนทำให้ดินเสื่อมสภาพ การไถพรวนที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสมกับชนิดพืช รวมถึงการปล่อยพื้นที่ทิ้งร้าง เนื่องจากต้นทุนสูง ขาดแคลนแรงงาน
- (2) เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการจัดการดิน
- (3) ปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน ส่งผลต่อปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร และปัญหาน้ำท่วมช่วงฤดูฝน

ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม คุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ในกรณีของปัญหาความเสื่อมโทรมของที่ดินนั้นจะรวมถึง (1) การชะล้างพังทลายของดิน (2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และ (3) ดินตื้น โดยในพื้นที่ตำบลเกาะมาวี คุณภาพของดินจึงไม่ค่อยจะเหมาะสมต่อการเกษตร จากการที่สภาพพื้นที่และลักษณะภูมิประเทศของตำบลเกาะมาวี ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มทั้ง 4 หมู่บ้าน ทางตอนเหนือ และตอนใต้ของตำบล จะเห็นได้จากแผนที่ตำบลมีเพียงบางส่วนในหมู่ที่ 3 เขาวัง ซึ่งมีลักษณะเป็นเนินเขาจะอยู่ตอนใต้สุดของตำบล บริเวณนี้เกษตรกรมีการปลูกยางพารา ทำสวน และปลูกไม้ผล ซึ่งต่างจากบริเวณที่ราบลุ่ม จะเป็นบริเวณที่เกษตรกรทำนา และไร่นาสวนผสม บริเวณรอบบ้านมีการปลูกไม้ผล ตำบลเกาะมาวีมีพื้นที่ป่าชุมชน 12 ไร่ อยู่ในเขตหมู่ที่ 2 ลักษณะป่าตามธรรมชาติ เกษตรกรในหมู่บ้านจึงได้พัฒนาเป็นป่าชุมชน ปรับปรุงมีการปลูกพืชสมุนไพรเสริมเพื่อเป็นแหล่งขยายพันธุ์และเกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในโอกาสต่อไป ในส่วนของปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เกิดขึ้นนั้น เนื่องจากการใช้ที่ดินติดต่อกันเป็นเวลานานโครงสร้างของดินได้มีการเปลี่ยนแปลง ในพื้นที่ที่มีการไถพรวนด้วยเครื่องจักรกลติดต่อกันเป็นระยะเวลาอันยาวนานทำให้ดินแน่นตัว น้ำในดินและอากาศในดินที่เคยมีอยู่สูญหายไป ส่วนธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุ ก็มีปริมาณลดลงเช่นเดียวกัน เนื่องจากพืชนำไปใช้ และอินทรีย์วัตถุได้สลายตัวไป

ในกรณีปัญหาเกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการจัดการดินที่ถูกต้อง เกษตรกรมีการใช้สารเคมีทางการเกษตร ขาดการจัดการดินที่ถูกต้อง ดังนั้น การอบรมเผยแพร่ให้ความรู้ถึงโทษของการใช้สารเคมีทางการเกษตร ส่งเสริมองค์ความรู้ และสนับสนุนการทำปุ๋ยอินทรีย์แก่เกษตรกร จัดอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึก

ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้มีกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรดินได้อีกทางหนึ่ง

ในกรณีของการขาดแคลนนํ้านั้น นอกจากผลการทั้ถมของตะกอนดินในแหล่งน้ำจืดขึ้นดินดังกล่าวข้างต้นแล้ว การที่ประชากรเพิ่มขึ้น กิจกรรมที่ต้องใช้น้ำเพิ่มขึ้น ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น รวมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เช่น ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ ฝนทิ้งช่วง จนเกิดความแห้งแล้ง การขาดแคลนนํ้าจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องวางระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อกักน้ำในดิน คงความอุดมสมบูรณ์ เพื่อจัดหาน้ำให้แหล่งน้ำต้นทุน โดยวิธีการต่างๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการ

ประเด็นหลักจากข้อเสนอให้แก้ไขปัญหาเรื่องขาดแคลนนํ้าและน้ำท่วม จะสรุปได้ว่ามี 4 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบันซึ่งรวมถึงอ่างเก็บน้ำ ฝายกั้นน้ำ เป็น (2) ขุดเจาะบ่อบาดาล (3) ก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ และ (4) ป้องกันน้ำท่วม

เพื่อตอบสนองข้อเสนอดังกล่าวทั้ง 4 ประการนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้วสรุปได้ว่า “ไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาหมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่งหรือใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่ง แล้วจะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนํ้าหรือน้ำท่วมทั้งตำบลได้โดยสิ้นเชิง”

การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนํ้าหรือน้ำท่วมจะต้องดำเนินการทั้งตำบล กับปัญหาการขาดแคลนนํ้าในพื้นที่ตอนบน โดยจัดทำโครงการ “การพัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบ” ทั้งพื้นที่ตำบลที่รวมข้อเสนอในการแก้ไขปัญหา โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน คือ 1. ส่วนของต้นน้ำ การจัดการพื้นที่ต้องปลูกป่าเสริม สร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อรักษาน้ำให้อยู่ในพื้นที่ การสูญเสียดิน และชะลอการไหลของน้ำ 2. ส่วนของกลางน้ำ สภาพพื้นที่ประกอบด้วยที่ราบ พื้นที่บางส่วนมีระดับความสูญเสียดินในระดับรุนแรงถึงรุนแรงมากที่สุด การจัดการพื้นที่ควรก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จัดรูปที่ดิน วางผังน้ำทั้งระบบ และสนับสนุนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต และ 3. ส่วนของปลายน้ำ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ มีส่วนน้อยที่มีความเสี่ยงในการสูญเสียดินจากการชะล้างพังทลายของดินและไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำ การจัดการพื้นที่ควรพัฒนาที่ดินและระบบน้ำ ได้แก่ การขุดลอกคลอง ก่อสร้างสระน้ำ ฝายกั้นน้ำ คลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำหรือพรางน้ำท่วม การขุดบ่อบาดาล ปรับรูปที่ดินปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต และการทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อให้เกิดการใช้ที่ดินสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์ทั้งตัวเกษตรกร ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม

ความต้องการของชุมชน และเกษตรกรตำบลเกาะมาวี มีความต้องการที่สอดคล้องกับกิจกรรม/โครงการทั้งภายใน และภายนอกหน่วยงาน ระหว่างปีงบประมาณ 2567-2570 ได้แก่

1) การปรับปรุงบำรุงคุณภาพดิน

1.1) แผนงาน/ โครงการภายใต้เขตการใช้ที่ดินโดยหน่วยงานกรมพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วย เขตทำนา (ขั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2)

1.2) แผนงาน/ โครงการภายนอกหน่วยงาน ประกอบด้วย เขตทำนา (ขั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2)

2) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการทำการเกษตร

2.1) แผนงาน/ โครงการภายใต้เขตการใช้ที่ดินโดยหน่วยงานกรมพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วย เขตทำนา (ขั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2)

เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ชั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) และเขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ)

2.2) แผนงาน/โครงการภายนอกหน่วยงาน ประกอบด้วย เขตทำนา (ชั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ชั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) และเขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ)

3) ปรับรูปที่ดิน และปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่

3.1) แผนงาน/โครงการภายใต้เขตการใช้ที่ดินโดยหน่วยงานกรมพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วย เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2)

3.2) แผนงาน/โครงการภายนอกหน่วยงาน ประกอบด้วย เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2)

4) หาดลาดแหล่งขายสินค้าผลผลิตทางการเกษตรให้แก่เกษตรกร

4.1) แผนงาน/โครงการภายใต้เขตการใช้ที่ดินโดยหน่วยงานกรมพัฒนาที่ดิน พบว่า ยังไม่มีเป้าหมายของแผนงาน

4.2) แผนงาน/โครงการภายนอกหน่วยงาน พบว่า ยังไม่มีเป้าหมายของแผนงาน

5) พัฒนาและบริหารการจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ

5.1) แผนงาน/โครงการภายใต้เขตการใช้ที่ดินโดยหน่วยงานกรมพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วย เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2)

5.2) แผนงาน/โครงการภายนอกหน่วยงาน ประกอบด้วย เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ชั้นดี) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 2) และเขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ)

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2566-2570

เขตการใช้ที่ดิน (เกษตรกรรม)	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1.เขตทำนา ประกอบด้วย (ชั้นดี) เนื้อที่ 457 ไร่ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท1) เนื้อที่ 41 ไร่ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท2) เนื้อที่ 220 ไร่ รวมเนื้อที่ 718 ไร่	1.ปรับปรุงคุณภาพดิน	160,380
	1.1 จัดหาปุ๋ยเพื่อการเกษตร (หินปูนฝุ่น)	158,400
	1.2 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้	1,980
	2. พัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่	1,542,000
	2.1 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับรูปแบบนา (ปักคั่นนา)	1,542,000
	3. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	48,300
	3.1) ผลิต จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	11,900
	3.2) สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน (โปเทือง)	6,000
	3.3) ไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน	30,400
	4. โครงการฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้ (ชุดคู-ยกร่อง)	8,000,000
4.1) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน (ชุดคู-ยกร่อง)	8,000,000	
2. เขตปลูกไม้ผล ประกอบด้วย (ชั้นดี) เนื้อที่ 1,513 ไร่ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท1) เนื้อที่ 97 ไร่ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท2) เนื้อที่ 17 ไร่ รวมเนื้อที่ 1,627 ไร่	1. ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	89,000
	1.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	89,000
	2. ปรับปรุงคุณภาพดิน	3,960
	2.1) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	3,960
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	240,000
3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	240,000	

ตาราง 7-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน (เกษตรกรรม)	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
3. เขตปลูกไม้ยืนต้น ประกอบด้วย (ชั้นดี) เนื้อที่ 3,694 ไร่ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท1) เนื้อที่ 675 ไร่ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท2) เนื้อที่ 1,488 ไร่ รวมเนื้อที่ 5,857 ไร่	1. พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	6,800
	1.1) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	6,800
	2. ปรับปรุงคุณภาพดิน	3,960
	2.1) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	3,960
รวมเขตเกษตรกรรม	3. ฐานเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการจัดการดิน	33,200
	3.1) พัฒนาศักยภาพ ศพก.	26,800
	3.2) สนับสนุนการให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินใน ศพก.	6,400
	1. ปรับปรุงคุณภาพดิน	164,340
	2. พัฒนาศักยภาพของพื้นที่	1,542,000
	3. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	48,300
	4. โครงการฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	8,000,000
	5. ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	89,000
6. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	240,000	
7. พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	6,800	
8. ฐานเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการจัดการดิน	33,200	
รวมแผนงาน/โครงการ	10,123,640	

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1.เขตทำนา ประกอบด้วย (ชั้นดี) เนื้อที่ 457 ไร่ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท1) เนื้อที่ 41 ไร่ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท2) เนื้อที่ 220 ไร่ รวมเนื้อที่ 718 ไร่	1) โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ดี (ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง) 2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในรูปแบบแปลงใหญ่ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี) 3) โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินในแปลงนาข้าว ใหญ่ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง) 4) ปรับปรุงถนนลงผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีต สายทุ่งนาเปาะดอขอ หมู่ที่ 3 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตรมีความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี) 5) ก่อสร้างถนน คสล. สายทุ่งนาพวงวิง หมู่ที่ 1 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตรมีความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี) 6) ก่อสร้างถนน คสล. สายทุ่งนาบ่อดาน หมู่ที่ 5 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตรมีความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี) 7) บุกเบิกถนนลงหินคลุก สายทุ่งนาในตำบล หมู่ที่ 1 – 6 เพื่อให้การคมนาคมมีความสะดวกและขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี) 8) ปรับปรุงคูไส้ไก่อตำบลเมะมาวี (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)
2. เขตปลูกไม้ผล ประกอบด้วย (ชั้นดี) เนื้อที่ 1,513 ไร่ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท 1) เนื้อที่ 97 ไร่ (ศักยภาพการผลิตสูง ประเภท2) เนื้อที่ 17 ไร่ รวมเนื้อที่ 1,627 ไร่	1) โครงการส่งเสริมการผลิตไม้ผลมีคุณภาพ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง) 2) โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผัก/พืชไร่ปลอดภัยจากสารพิษ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี) 3) โครงการอบรมการจัดทำปุ๋ยชีวภาพและสารสกัดชีวภาพ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง) 4) โครงการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน แหล่งอาหารสร้างรายได้ (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี และสำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี) 5) โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง)

ตารางที่ 7-2 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
	6) ปรับปรุงถนนลงผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีตถนนทางหลวงท้องถิ่น ปน.ถ.96 - 019 สายบาโงกาบู - กูโบร์ หมู่ที่ 4 (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี) 7) ปรับปรุงถนนลงผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีตถนนทางหลวงท้องถิ่น ปน.ถ.96 - 010 สายเปาะดอขอ-พงกูวัง หมู่ที่ 3 ช่วงที่ 2 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตร (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี) 8) ขุดลอกและถมปรับพื้นที่บึงกุแบสะเนิง หมู่ที่ 3 (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี) 9) ขุดลอกทางระบายน้ำ (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี) 10) โครงการตลาดมาตรฐาน ประจำตำบลเมะมาวี (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)
3. เขตปลูกไม้ยืนต้น ประกอบด้วย (ชั้นดี) เนื้อที่ 3,694 ไร่ (ศักยภาพ การผลิตสูง ประเภท1) เนื้อที่ 675 ไร่ (ศักยภาพ การผลิตสูง ประเภท2) เนื้อที่ 1,488 ไร่ รวมเนื้อที่ 5,857 ไร่	1) โครงการส่งเสริมการผลิตและนำสารชีวภัณฑ์มาใช้ในสวนยางพารา (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดปัตตานี) 2) โครงการพัฒนาคุณภาพการผลิตยางพารา และบริหารจัดการสวน (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดปัตตานี) 3) โครงการส่งเสริมทำการเกษตรเพิ่มรายได้ในสวนยางพารา (สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี) 4) ปรับปรุงถนนลงผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีต สายในสวน หมู่ที่ 1 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตรมีความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี) 5) ก่อสร้างถนนลงผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีต สายกูแบรายอ หมู่ที่ 2 เพื่อให้การสัญจรและขนส่งผลผลิตการเกษตรมีความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี) 6) ขุดสระสาธารณะประโยชน์เพื่อป้องกันภัยพิบัติและการขาดแคลนน้ำทำการเกษตร (องค์การบริหารส่วนตำบลเมะมาวี)
5. เขตปศุสัตว์	1) โครงการเมืองปศุสัตว์ชายแดนใต้ภายใต้ระเบียบเศรษฐกิจฮาลาลเชื่อมโยงฮาลาลโลกเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างยั่งยืนภายใต้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร (ศอ.บต.ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) 2) โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (ด้านปศุสัตว์: สัตว์ปีก) (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี)

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567 - 2570)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	2570		2566	2567	2568	2569	2570		
เขตทำนา ประกอบด้วย (ขั้นดี) (ศักยภาพการ ผลิตสูง ประเภท 1) และ (ศักยภาพการ ผลิตสูง ประเภท 2)	1. ปรับปรุงคุณภาพดิน														
	1.1 จัดหาปุ๋ยเพื่อการเกษตร(หินปูนฝุ่น)	ตัน	-	33	33	33	33	132	-	39,600	39,600	39,600	39,600	158,400	พด.
	1.2 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินเค็มภาคใต้	ไร่	-	33	33	33	33	132	-	495	495	495	495	1,980	พด.
	2.พัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่														
	2.1 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับ รูปแปลงนา	ไร่	-	100	100	100	100	400	-	385,500	385,500	385,500	385,500	1,542,000	พด.
	3.ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมีทางการเกษตร														
	3.1 ผลิต จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	-	0.1	0.1	0.1	0.1	0.4	-	2,975	2,975	2,975	2,975	11,900	พด.
	3.2 ส่งเสริมการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุง บำรุงดิน(ปอเทือง)	ไร่	-	20	20	20	20	80	-	1,500	1,500	1,500	1,500	6,000	พด.
	3.3 โกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และแร่ธาตุในดิน	ไร่	-	20	20	20	20	60	-	7,600	7,600	7,600	7,600	30,400	พด.
	4.โครงการฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูก ปาล์มน้ำมันภาคใต้														
4.1 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อ ปลูกปาล์มน้ำมัน (ชุดคู-ยกร่อง)	ไร่	-	200	200	200	200	800	-	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	8,000,000	พด.	

แผนการใช้ที่ดินตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ตาราง 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			2566	2567	2568	2569	2570		2566	2567	2568	2569	2570			
เขตปลูกไม้ผล ประกอบด้วย (ชนิด) (ศักยภาพการ ผลิตสูง ประเภท 1) และ (ศักยภาพการ ผลิตสูง ประเภท 2)	1.ก่อสร้างแหล่งน้ำในไรนา															
	1.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไรนา	บ่อ	-	-	-	2	3	5	-	-	-	35,600	53,400	89,000	พด.	
	2.ปรับปรุงคุณภาพดิน															
	2.1 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	-	66	66	66	66	264	-	990	990	990	990	3,960	พด.	
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการ การชะล้างพังทลายของดิน															
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	-	50,000	50,000	50,000	50,000	200,000	-	60,000	60,000	60,000	60,000	240,000	พด.	
เขตปลูก ไม้ยืนต้น ประกอบด้วย (ชนิด) (ศักยภาพการ ผลิตสูง ประเภท 1) (ศักยภาพการ ผลิตสูง ประเภท 2)	1.พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริม เกษตรแบบแปลงใหญ่															
	1.1 ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการ พัฒนาที่ดิน	ครั้ง	-	1	1	1	1	4	-	1,700	1,700	1,700	1,700	6,800	พด.	
	2.ปรับปรุงคุณภาพดิน															
	2.1 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	-	66	66	66	66	264	-	990	990	990	990	3,960	พด.	
	3. ฐานเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการ จัดการดิน															
	3.1) พัฒนาศักยภาพ ศพก.	ศูนย์	-	1	1	1	1	4	-	6,700	6,700	6,700	6,700	26,800	พด.	
	3.2) สนับสนุนการให้บริการด้านการ พัฒนาที่ดินใน ศพก.	ศูนย์	-	1	1	1	1	4	-	1,600	1,600	1,600	1,600	6,400	พด.	

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

บทที่ 1

- คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา. 2551. **ปทานุกรมปฐพีวิทยา**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ADB. 2012. **The State of Pacific Towns and Cities: Urbanization in ADB's Pacific Developing Member Countries**. Mandaluyong City, Philippines.
- FAO. 1974. **Land Capability Appraisal Indonesia: Interim Report**. (AGL/INS), Rome.
- _____. 1993. **Guidelines for Land Use Planning**. Rome.
- NRC. 1975. **Land Use Planning**. The National Academics of Sciences, Engineering, and Medicine, Washington. D.C.
- Vink, A.P.A. 1975. **Land Use in Advancing Agriculture**. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

บทที่ 2

- กรมการปกครอง. 2565. **ข้อมูลจำนวนประชากรและบ้าน**. กระทรวงมหาดไทย. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมการพัฒนาชุมชน. 2565. **ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน กชช. 2ค ปี 2564**. กระทรวงมหาดไทย. แหล่งที่มา: http://bmnopic64.cdd.go.th/report/kcc?report_type=villagesummary&tumbol_ID%5B%5D=720303&year=2564.
- _____. 2565. **ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน จปฐ. ปี 2565**. กระทรวงมหาดไทย. แหล่งที่มา: http://bmnopic65.cdd.go.th/report/jpt?report_type=summary&tumbol_ID%5B%5D=720303&year=2565.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2561. **จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ปี 2565**. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2565. **ข้อมูลปริมาณน้ำฝน 30 ปี (2536 – 2565)**. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน. 2565. **ข้อมูลการใช้ที่ดิน จังหวัดปัตตานี ปี 2565**. กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพฯ.
- องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมาวี. 2566. **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570)**. อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี.

บทที่ 3

- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2562. **ข้อมูลทรัพยากรดิน**. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2565. **ข้อมูลบ่อน้ำบาดาลเกาะมาวี**. สืบค้นจาก <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php> วันที่ 26 พฤษภาคม 2566.
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2541. **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 115. ตอนที่ 67 ก, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก <http://www.ratchakittha.soc.go.th/RKJ/announce/search.jsp>, วันที่ 26 พฤษภาคม 2566.

บทที่ 4

Kristensen P. 2004. **The DPSIR Framework**. National Environmental Research Institute, Denmark, Department of Policy Analysis, European Topic Centre on Water, European Environment Agency.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2561. **แผนบริหารจัดการทรัพยากรดินปัญหาของประเทศไทย ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)**.
ไฟล์ข้อมูล.

บทที่ 5

บัณฑิต ต้นสิริ และคำรณ ไทรพิง. 2542. **คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจ**.
กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

โสภณ ชมชาญ. 2521. **การจัดการดินเพื่อการเกษตร**. กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์,
กรุงเทพฯ.

บทที่ 6

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ. 2550. **การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง**. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2565. **นโยบายและแผนการบริหาร
ทรัพยากรที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ พ.ศ. 2566-2570**. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2565. (ร่าง) **กรอบแผนพัฒนาภาค
พ.ศ. 2566-2570**. ไฟล์ข้อมูล.

_____. 2565. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564**.
ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี. 2565. **ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
(พ.ศ.2565-2570)**. ไฟล์ข้อมูล.

บทที่ 7

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมาวี. 2566. **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570)**. อำเภอยะรัง
จังหวัดปัตตานี.

สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง. 2566. **แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลเกาะมาวี (พ.ศ. 2565)**.
ไฟล์ข้อมูล.

คณะที่ปรึกษา

นายสุชล แก้วเกาะสะบ้า ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12
นายปรีชา เจ้ยทองศรี ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี

คณะผู้จัดทำ

นายบุญรอง สังข์น้อย	สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี
นายพิศุทธิ์ มิกาศ	กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน
นายกิตติศักดิ์ บุญมี	กลุ่มสำรวจและทำแผนที่
นางสาวภาณุพรรณ สระกอบแก้ว	กลุ่มวิเคราะห์ดิน
นายอภิเชษฐ ทองส่ง	กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน
นางสาวสุรีย์พร นวลศรี	กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน
นางสาวอารีณา บินยะโกะ	เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย

สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์